

בארה של מרים על חוויה בעבודת ה'.

:

ספר במדבר פרק כ

וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הָעֵדָה מִדְּבַר צֹן בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקִדְשׁ וַתִּמָּת שָׁם מֵרִים וַתִּקְבֹּר שָׁם:
(ב) וְלֹא הָיָה מַיִם לָעֵדָה וַיִּקְהָלוּ עַל מִשֶּׁה וְעַל אֶהָרֹן:
(ג) וַיִּרְבּוּ הָעָם עִם מִשֶּׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר וְלֹא גִוַעְנוּ בְּגִוַע אֲחִינוּ לִפְנֵי יְדֹנָד:
(ד) וְלָמָּה הִבֵּאתֶם אֶת קֵהֶל יְדֹנָד אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה לָמוֹת שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעֵירָנוּ:
(ה) וְלָמָּה הֶעֱלִיתֵנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל הַמְּקוֹם הַרְעָה הַזֶּה לֹא מְקוֹם זֵרַע וַתֵּאָנָה וְגַפְּךָ וְרִמּוֹן וּמַיִם אֵין לִשְׁתוֹת:

ספר במדבר פרק כ

וַיִּדְבֹר יְדֹנָד אֶל מִשֶּׁה לֵאמֹר:

(ח) קַח אֶת הַמַּטֵּה וְהַקְהֵל אֶת הָעֵדָה אִתָּה וְאֶהָרֹן אֲחִיךָ וְדַבְּרְתֶם אֶל הַסֵּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימֵיו וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן הַסֵּלַע וְהִשְׁקִיתָ אֶת הָעֵדָה וְאֶת בְּעֵירָם:
(ט) וַיִּקַּח מִשֶּׁה אֶת הַמַּטֵּה מִלִּפְנֵי יְדֹנָד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ:

ספר במדבר פרק כ

וַיִּקְהָלוּ מִשֶּׁה וְאֶהָרֹן אֶת הַקְהָל אֶל פְּנֵי הַסֵּלַע וַיֹּאמְרוּ לָהֶם שְׁמַעוּ נָא הַמַּרְיָם הַזֶּה הַסֵּלַע הַזֶּה נוֹצֵיא לָכֶם מַיִם:

ספר במדבר פרק כ

(יב) וַיֹּאמֶר יְדֹנָד אֶל מִשֶּׁה וְאֶהָרֹן יַעַן לֹא הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל

ספר תפארת שלמה על התורה - פרשת חוקת

נחזור לעניינינו כי זהו היה כוונת הש"י שיביא משה את כל הדור ההוא עדה השלימה לבחי' הראי' כנ"ל לחדש אורם כבראשונה ואז יהיו כולם כמו במ"ת וגם משרע"ה יבוא עמהם יחד לארץ ישראל. אך כאשר לא עשה כן כדכתיב (במדבר כ, י) ויאמר משה שמעו נא המורים. לזאת היה החטא גדול מאד בעיני הש"י ב"ה כמ"ש (שם יב) יען כי לא האמנתם בי להקדישני לעיני העדה. שהיה ברצון הש"י להביאם לבחי' הראיה לכן לא תביאו וגו' (שם), במהרה יקוים בנו מקרא שכתוב (ישעיה ל, ב) והיו עיניך רואות את מוריך. אמן:

(2) תוספתא מסכת סוטה פרק יא

(ד) ר' יוסי בר' יהודה אומר כיון שיצאו ישראל ממצרים נתמנו להן ג' פרנסים טובים [אלו] הן משה ואהרן ומרים בזכותן נתנו להם שלש מתנות באר ועמוד ענן ומן באר בזכות מרים עמוד [ענן] בזכות אהרן מן בזכות משה מתה מרים בטלה הבאר וחזרה בזכות משה.

(1) ספר במדבר פרק כא

(א) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מִלֶּדֶד עָרֵד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דְּרֹד הָאֲתָרִים וַיִּלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שְׁבִי:
(ב) וַיִּדַר יִשְׂרָאֵל נָדָר לִילָוֹד וַיֹּאמֶר אִם נָתַן תַּתֵּן אֶת הָעָם הַזֶּה בְּיַדִּי וְהִסְרַמְתִּי אֶת עָרֵיהֶם:
רש"י על במדבר פרק כא פסוק א

ושב הנגב - זה עמלק שנאמר (במדבר יג) עמלק יושב בארץ הנגב ושנה את לשונו לדבר בלשון כנען כדי שיהיו ישראל מתפללים להקב"ה לתת כנענים בידם והם אינם כנענים ראו ישראל לבושיהם כלבושי עמלקים ולשונם לשון כנען אמרו נתפלל סתם שנאמר אם נתון תתן את העם הזה ביד:

ספר במדבר פרק כ

ויראו כל העדה כי גנע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל:

רש"י על במדבר פרק כ פסוק כט

ויראו כל העדה וגו' - (שם) כשראו משה ואלעזר יורדים ואהרן לא ירד אמרו היכן הוא אהרן אמר להם מת אמרו לו אפשר מי שעמד כנגד המלאך ועצר את המגפה ישלוט בו מלאך המות מיד בקש משה רחמים והראוהו מלאכי השרת להם מוטל במטה ראו והאמינו:

(1) ספר במדבר פרק כא

(ח) ויאמר ידוד אל משה עשה לך שרף ושים אתו על גס וקנה כל הנשוי ורצה אתו ותי:

(ט) ונעש משה נחש נחשת וישמהו על הגס וקנה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת ו

רש"י על במדבר פרק כא פסוק ט

(ט) נחש נחשת - (שם) לא נאמר לו לעשותו של נחשת אלא אמר משה הקב"ה קוראו נחש ואני אעשנו של נחשת לשון נופל על לשון:

(3) תלמוד בבלי מסכת שבת דף לה/א

מר רבי חייא הרוצה לראות בארה של מרים יעלה לראש הכרמל ויצפה ויראה כמין כברה בים וזו היא בארה של מרים אמר רב מעין המיטלטל טהור וזהו בארה של מרים

צין איה שמת. כ3ה.

א"ר חייא הרוצה לראות בארה של מרים, יעלה לראש הכרמל ויצפה ויראה כמין כברה ניס, וזו היא בארה של מרים. דור המדבר הוא הדור שכלל בקרבו את כח הרוחני של ישראל לכל פרטיו עד סוף כל הדורות, "חסד נעורך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדברי". יסוד החיים העליונים הנובעים מעומקה של תורה, הלא הנם צפונים בהים הגדול, ימא דאורייתא, היוצא מגאון השכל העליון, מקור החכמה והמדע ב"ה. אמנם לשאוב ממנו להשגיר צמאון כל לב, להחיות חש ומרגיש כ"א קישורו העצום בקדושתן של ישראל, לעיני קדושת השיית ותוה"ק, זהו תלוי בכח הרגש הטוב שבלב הרגש הטהור, שאם [אמנם] מקומו בלב המוגבל אשר לאדם [ה]משנתנה בשינוי המצבים, אבל הרגש העליון הטהור המקודש, שעל פיו נבנה קישורן של ישראל לצורם וגואלם לתוה"ק, זה הרגש הוא גדול ועצום עד אין סוף ואין תכלית. מקור הרגש הטהור וזכות הורשתו לנו מדור המדבר, שמהם ארשנו ג"כ תורת אלהים חיים מורשה קהלת יעקב, היא זכותה של מרים.

משנה מסכת אבות פרק ג

רבי אלעזר בן עזריה אומר, אם אין תורה, אין דרך ארץ. אם אין דרך ארץ, אין תורה. אם אין תורה, אין דרך ארץ. אם אין דרך ארץ, אין תורה. אם אין תורה, אין דרך ארץ. אם אין דרך ארץ, אין תורה. אם אין תורה, אין דרך ארץ.

תוספות בבא בתרא דף כא/א

כי מציון תצא תורה - לפי שהיה רואה קדושה גדולה וכהנים עוסקים בעבודה היה מכוון לבו יותר ליראת שמים וללמוד תורה כדדרשי' בספרי למען תלמד וגו' גדול מעשר שני שמביא לידי תלמוד לפי שהיה עומד בירושלים עד ליראה שיאכל מעשר שני שלו והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה היה גם הוא מכוון ליראת שמים ועוסק בתורה